

KURJER WILEŃSKI

wraz z Kurjerem Wileńsko-Nowogródzkim

Na drogach samolikwidacji bolszewizmu

Zgodnie z 27 art. formalnie obowiązującego statutu partyjnego, zjazd Wszechzwiązkowej Partii komunistycznej bolszewików, czyli, t. zw. WKP(b), miały być przez CK. tej partii zwoływane „co najmniej raz na trzy lata”. Ostatni t. j. XVII-ty zjazd partii, na którym Stalin święcił triumfy i na którym został jednomyślnie uchwalony po dzień dzisiejszy obowiązujący statut — odbył się w styczniu 1934 r. Wiec kolejny XVIII-ty zjazd WKP(b), powinien być być zwołany na styczeń 1937 r. Za tym, że kolejny zjazd WKP(b) zostanie zwołany w styczniu r. b. przemawiały i fakt uchwalenia przez VIII Wszechzwiązkowy zjazd sowiektów w grudniu 1936 r. nowej konstytucji Związku sowieckiego, której 126 art. wyraźnie przewidywał upaństwowienie WKP(b) przekształcając statut partyjny w organiczną część obowiązującego sowieckiego prawa konstytucyjnego. Nikt bowiem nie spodziewał się, że kierownicze czynniki państwa sowieckiego po tylu wygłoszonych mów w związku z uchwaleniem konstytucji na cześć praworządności i przestrzegania przepisów prawa konstytucyjnego w całości (a więc i statutu partyjnego) — tak szybko zaczęli sami łamać ustanowienie przez siebie normy prawne.

Stało się jednak inaczej. Zamiast zjazdu WKP(b) w styczniu r. b. odbył się proces t. zw. równoległego cen-

rum w wyniku którego między innymi został rozstrzelany Piatakow, jeden z członków CK. WKP(b) t. j. tego organu na którym ciążył obowiązek zwołania zjazdu partyjnego. Obecnie zaś już nie nie przemawia za tym, że zjazd WKP(b) zostanie zwołany w najbliższej przyszłości. Wręcz odwrotnie. Na porządku dziennym, jak można wnioskować z prasy sowieckiej, stoi nie przygotowywanie kolejnego zjazdu, lecz przygotowywanie nowego kolejnego procesu t. zw. **prawego centrum** z Bucharinem na czele. Prasa sowiecka bowiem, w atmosferze podniecenia patriotycznego z sposób wyraźny wskazuje tych, którzy mają zasiąść na ławie oskarżonych i zapewnić, że „organy bezpieczeństwa państwowego do końca rozgmatują wszystkie ukryte kłębowski żmij fašystowskich”.

Nie mamy żadnych powodów, aby by nie dowierzać tak kategorięcznym zapewnieniom prasy sowieckiej, o ile chodzi o sprawność i czujność sowieckich organów bezpieczeństwa państwowego. Jeżeli bowiem one rozgmatwały i wysłały na tamten świat tyle „kłębowski żmij fašystowskich” rekrutujących się wyłącznie z **pośród członków partii bolszewickiej** — to dlaczego by nie miały odnaleźć podobnych „kłębowski” jeszcze więcej. Wszak partia bolszewicka jeszcze po dzień dzisiejszy liczy ca. 2,000,000 członków. A wśród takiej masy, za-

pewne znajdzie się jeszcze niejedna setka „żmij fašystowskich”.

Dlatego też wątpliwa jest rzeczą, ażeby przed „wykryciem i rozgmataniem” pozostałych „kłębowski żmij fašystowskich” spleonych w różne centra, CK. partii zdecydował się na zwołanie kolejnego zjazdu partii. Nie wykluczone jest również, że po tym, jak „święta ziemia radziecka” zostanie oczyszczona z ostatniej „żmij fašystowskiej” może okazać się zbędnym również i zjazd partyjny.

Nie należy bowiem zapominać o tym, że dzisiaj w ZSRR. odbywa się **proces likwidacji zjazdów sowiektów** t. j. instytucji, którym rewolucja bolszewicka nadała formę organów państwowych. VIII-y Wszechzwiązkowy zjazd sowiektów z grudnia 1936 r. był już ostatnim tego rodzaju zjazdem. Uchwalona przezeń konstytucja już nie przewiduje wszechzwiązkowych zjazdów sowiektów, jako najwyższych organów państwowych. Będą one zastąpione przez Najwyższą Radę ZSRR. czyli swego rodzaju parlament wybierany na przeciąg 4-let w drodze wyborów bezpośrednich, powszechnych, równych i tajnych. To samo będzie również w republikach związkowych. I obecnie odbywające się jeszcze w niektórych republikach zjazdy kowych republikkańskie zjazdy sowiektów w celu uchwalenia nowych konstytucji — są ostatnimi zjazdami.

Ta likwidacja wytworzonych w wyniku rewolucji bolszewickiej form ustroju państwowego i zastępowania ich przez zasadniczo odmienne formy pozwala przypuszczać, że w Związku sowieckim mamy do czynienia z nieco głębszym procesem przeobrażenia, który może za sobą pociągnąć również i likwidację WKP(b) w jej obecnej formie organizacyjnej.

Przez to jednak, bynajmniej nie chcemy powiedzieć, że WKP(b) została zlikwidowana w najbliższej przyszłości, jako ekspozytura polityczna wszechpotężnej biurokracji sowieckiej. Znosi się jednak na jej likwidację, jako sekcji Kominternu. Sytuacja wewnętrzna jest pod tym względem całkowicie dojrzała i przeprowadzane pod kątem widzenia wzmożenia ideologii patriotycznej procesy starych bolszewików, całkowicie przemawiają za takim ewentualnym rozwiązaniem sprawy. Co więcej. Mamy podstawy do przypuszczenia, że w tym kierunku miarodajne czynniki wekslują również politykę najpotężniejszej sekcji kominternowskiej poza granicami Związku sowieckiego t. j. francuskiej partii komunistycznej.

Otóż w jednym z ostatnich Nr. „La Republique”, zazwyczaj dobrze poinformowany publicysta francuski Piere Dominique podaje, iż w Paryżu krąży uprzedzające pogłoski, że wódz francuskiej komunistycznej partii kierownikom socjalistycznej par-

tii całkowite zlanie się w jedną partię, nie stawiając przytem żadnych warunków.

Jeżeli enuncjacja ta odpowiada rzeczywistości, to inicjatorów takiego posunięcia francuskiej komunistycznej partii należałoby szukać w Moskwie. Dziwnym bowiem zbiegiem okoliczności, podczas procesu Piatakowa i towarzyszy w Moskwie bawił wódz francuskiej komunistycznej partii Cachin. I do takiego czynu, który może mieć konsekwencje idące aż do likwidacji Kominternu włącznie — mogli go jedynie zachęcić czynniki utrzymujące w Kremle.

Tego rodzaju instrukcja moskiewska, nas wcale by nie dziwiła. Wręcz odwrotnie. Wynikałaby ona zupełnie logicznie, z całokształtu tej polityki, która już od lat paru wyraźnie zmierzająca do nadania państwu Stalina, cech nawiąskowości **narodowych**. Komintern zaś, którego sekcją jest też WKP(b), wobec upaństwowienia przez Stalina konstytucję tej ostatniej — z takim kursem polityki staje w krzyż. Wobec dysharmonii, nadając państwu Stalina charakter międzynarodowy. Jest rzeczą zupełnie możliwą, że Stalin, który budując „socjalizm w jednym kraju”, już tyle pozostałości i dogmatów „czerwonego październiku” odrzucił, — zdecydował się wreszcie i na takie lub inne rozwiązanie powyższej sprzeczności. Tym bardziej że ta sprzeczność bardzo szkodzi so-

wieckiej polityce zagranicznej na arenie międzynarodowej, gdyż daje pod stawę innym państwom do wielu zarzutów pod adresem Związku sowieckiego co do jego dwulicowości i t. p. Co więcej, daje podstawę do zawierania porozumień walki z Kominternem, (Niemcy — Japonia), co bez pośrednio jest skierowane przeciwko Związkowi sowieckiemu jako siedzibie tej instytucji.

Wobec powyższego, fakt niezwołania zjazdu WKP(b) w przepisany terminie i zastąpienie go przez proces Piatakowa i towarzyszy, daje bardzo dużo do myślenia i pozwala snuć przypuszczenia, że na Kremle są przygotowywane jakieś większe lub mniejsze niespodzianki.

Jakie? Na razie trudno powiedzieć. Jedno jest pewne, że w świadomości rozpalonej do najwyższego stopnia atmosferze ura-patriotyzmu, w której nie tylko topnieją i rozpylają się w powietrzu dogmaty międzynarodowego marksizmu-leninizmu, ale również spadają głowy zbyt przesiąknięte tymi dogmatami — niespodzianki kremlowskie mogą iść jedynie i wyłącznie po linii dalszej samolikwidacji bolszewizmu. Kto bowiem powiedział, że wcześniej czy później musi powieść B. Bolszewizm zaś jako taki, już dawno wstąpił na drogi wyrażnej samolikwidacji, z których pomimo różnych zygzaków w zasadzie nie tylko nie chce, ale wręcz nie może zawrócić na inne tory.

Zet.

Plenum Sejmu

Budżet Min. Rolnictwa i Reform Rolnych

WARSZAWA (Pat) — Dzisiejsze obrady na plenum Sejmu poświęcono zatwierdzeniu budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Poprawa sytuacji w rolnictwie

Referat o preliminarzu budżetowym Min. Rolnictwa i Reform Rolnych wygłosił pos. Kamiński, przedstawiając zasadnicze tezy. M. in. sprawozdawca stwierdza, że rolnictwo jest w naszym państwie jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki, a jego rozwój jest warunkiem przetrwania państwa. Wobec tego należy podjąć wszelkie możliwe kroki do poprawy sytuacji w rolnictwie. W tym celu należy przede wszystkim zwiększyć produkcję żywności i surowców rolniczych, co wymaga podjęcia szeregu przedsięwzięć, w tym m. in. zwiększenia nakładów na inwestycje w rolnictwo, poprawy warunków pracy i zarobków rolników, oraz podjęcia działań na rzecz reformy rolnej.

Należy stworzyć przeważnie podów rolnych. Minister rolnictwa musi mieć wpływ na standaryzację produktów rolniczych, hodowlanych i leśnych. Sprawozdawca stwierdza, że rolnictwo jest jedną z najważniejszych gałęzi gospodarki państwa, a jego rozwój jest warunkiem przetrwania państwa. Wobec tego należy podjąć wszelkie możliwe kroki do poprawy sytuacji w rolnictwie.

Z uznaniem podkreśla referent celowe prace ministerstwa w dziedzinie **wzmocnienia produkcji rolniczej**. Jest to praca niełatwa, ale ma znaczenie podstawowe dla polepszenia sytuacji rolnictwa, a więc i sytuacji kraju w ogóle. Dalszą część swego referatu poświęca pos. Kamiński

Nowy komisarz Ligi Narodów w Gdańsku

Prof. Karol Burkhardt mianowany przez przewodniczącą Radę Ligi Narodów wysokim Komisarzem Ligi Narodów w Gdańsku na przeciąg lat trzech.

ZAGADNIENIU LASÓW PAŃSTWOWYCH.

Mówca oświadcza m. in., że rozwój państwowego gospodarstwa leśnego polega na tym, aby stworzyć z niego pożyteczny organizm, w którym produkcja surowca połączona zostałaby w jedną całość z własnym przemysłem drzewnym i własną organizacją zbytu.

Największym cieniem, albo może złośliwą metodą krytyki jeżeli się to dzieje świadomie jest rozstrząsanie poszczególnych dzieł i na podstawie fragmentarycznej oceny wydawanie sądu o całości. Powinniśmy się chełpić dorobkiem lasów państwowych i ludziom pracującym na tym odcinku dodać wiary w rzetelną ocenę ich pracy przez parlament.

Z kolei referent szerzej omówił wyniki dotychczasowej akcji parcelacyjnej i zamierzenia na przyszłość. Następnie rozwinęła się obszerna dyskusja.

Projekt prawa o ustroju adwokatury uchwała Rada Ministrów

WARSZAWA (Pat) — Dnia 19 bm. odbyło się pod przewodnictwem premiera gen. Sławoj-Składkowskiego posiedzenie Rady Ministrów. Rada Ministrów przyjęła projekt prawa o ustroju adwokatury.

Projekt ten m. in. ustala, że kandydaci do stanu adwokackiego obowiązują nie tylko odbycie aplikacji adwokackiej, ale i wstępnej aplikacji sądowej, zakończonej egzaminem.

Co powiedział wicemarszałek B. Miedziński w swym referacie

WARSZAWA (Pat) — Biuletyn klubu sprawozdawców parlamentarnych podaje następującą notatkę: Redaktor „Gazety Polskiej” B. Miedziński zwraca się do innych redakcji z koleżeńską prośbą o zamieszczenie następującego wyjaśnienia:

„W zakończeniu swego referatu na posiedzeniu klubu dyskusyjnego dnia 17 bm. B. Miedziński nie powiedział, że kto z nami nie pójdzie, tego zmusimy twarde rozkazem”, natomiast zacytował końcowy ustęp mowy Marszałka Śmigłego-Rydza z dnia 24 maja ub. roku brzmiący: „Koleczy, trzeba umieć patrzeć prawdzie w oczy. Gdybyśmy uważali, że Polska może liczyć tylko na nas, mając trzy dziesiątki milionów obywateli, to śmiaćlibyśmy się do łez. Wy, mając twarde, wyrobione dłoń, jesteście

Zgon prof. dr. Henryka Nusbauma

WARSZAWA (Pat) — Dzisiaj po długiej chorobie zmarł w Warszawie zasłużony lekarz - neurolog, profesor honorowy uniwersytetu J. Piłsudskiego, prof. Henryk Nusbaum.

Życiorys pułk. Ad. Koca

Płk. dyplomowany Adam Koc urodził się w roku 1891 w Suwałkach, gdzie uczęszczał do gimnazjum rosyjskiego i brał czynny udział w strajku szkolnym. Zwycięskie zakończenie strajku daje mu możliwość przejścia i ukończenia szkoły polskiej. W latach gimnazjalnych i akademickich płk. Koc pracuje czynnie w organizacjach niepodległościowych, należąc od roku 1909 do związku walki czynnej, a potem do Związku Strzeleckiego. W tym okresie płk. Koc znany był pod pseudonimem „Witold”. W końcu 1912 roku uzyskuje stopień podporucznika Związku Strzeleckiego oraz odznakę „oficera związku”.

Z CHWILĄ WYBUCHU WIELKIEJ WOJNY 1914 ROKU

płk Koc udaje się do Warszawy, gdzie doprowadza do połączenia Związku Strzeleckiego i drużyn strzeleckich w ramach zorganizowanej przez siebie Polskiej Organizacji Wojskowej na tyłach wojsk rosyjskich. Przez cały czas okupa-

cji rosyjskiej w Warszawie — do końca maja 1915 roku p. płk. Koc był komendantem okręgu warszawskiego POW.

W końcu maja 1915 roku okręg, nie słysząc niebezpieczną drogą przez Finlandię przedostaje się do pierwszych Brygad, skąd zostaje odkomenderowany do prac organizacyjnych wojskowych w Lubelszczyźnie. Zmuszony z powodu przesładowań policji austriackiej do opuszczenia terenu swojej pracy, udaje się z powrotem do Brygady, dowodząc na froncie pułkiem oraz kompanią. W bitwie pod Siochodem płk. Koc jest bardzo ciężko ranny.

PO KRZYŻYSIE PRZYSIĘGOWYM LEGIONÓW.

płk Koc zostaje internowany przez Niemców w Beniaminowie, gdzie przebywa do kwietnia 1918 roku, a po wypuszczeniu z obozu jęńców obejmuje na rozkaz komendanta głównego POW ówczesnego płk. Śmigłego-Rydza komendę naczelną Polskiej Organizacji Wojskowej w Warszawie sprawując swój urząd w niestabilnych warunkach pracy konspiracyjnej wśród terroru władz okupacyjnych. Płk. Adam Koc organizuje zbrojną walkę z okupantami i w dniu powrotu Komendanta z Magdeburga mobilizuje POW, a następnie przeprowadza rozbrojenie Niemców na całym obszarze okupacji.

Ten okres pracy płk. Koca zasługuje na specjalne podkreślenie, gdyż trudno o bardziej ważne i odpowiedzialne stanowisko od funkcji naczelnego komendanta POW w tych przełomowych czasach, kiedy losy Polski były związane ściśle z losami tej organizacji.

W WOJSKU POLSKIM

płk. Koc pełni kolejno ważne i odpowiedzialne funkcje w Sztabie Głównym. W r. 1920 w czasie ofensywy bolszewickiej na Warszawę płk. Koc organizuje dywizję ochotniczą piechoty i na jej czele wyrusza na front. Wyznaczenie płk. Koca na dowódcę dywizji złożonej z najbardziej ideowych elementów, dywizji, która miała być przykładem wiary w zwycięstwo był wielkim wyróżnieniem i dowodem ogromnego zaufania, jakim płk. Koca darzył zawsze Marszałek Piłsudski.

NA CZELE SWEJ DYWIZJI

płk Koc odnosi zwycięstwa. W decydującej bitwie o Warszawę, na wysuniętym lewym skrzydle piątej armii odnosi piękny sukces nad Wkrą i pod Nasielskiem, zdobywa Ciechanów i Przasnysz. W decydującej o losach wojny bitwie nad Niem-

Powstańcy posunęli się o 6 km.

TENERYFA (Pat) — Radio Club komunikuje: Według ostatnich wiadomości z nocy, powstańcy na odcinku Jarama posunęli się naprzód o 6 km. i znajdują się obecnie w odległości 20 km od Alcala de Henares.

Zatoka Biskajska pod kontrolą Portugalii i Sowietów

LONDYN (Pat) — Komisja ekspertów, która dziś popołudniu opracowywała praktyczny plan kontroli morską w ewentualnym udziale Sowietów i Portugalii doszła do porozumienia co do szczegółów tego planu. Według propozycji ekspertów flota Portugalii i flota Sowietów, kontrolować

Wczoraj o godz. 22-ej eskadra trzech torowców powstających bombardowała Madryt, a w szczególności miejsca, gdzie koncentrowały się oddziały nieprzyjacielskie — w północnych i południowych częściach miasta.

Wspaniały sukces polskich hokeistów

LONDYN (Pat) — Polska reprezentacja hokejowa odniosła w piątek, w meczu hokejowym o mistrzostwo świata wspaniały zwycięstwo nad reprezentacją

Francji, wygrywając w stosunku 7:1 (2:1, 3:0, 2:0).

Gra była ostra, a niektórych graczy francuskich cechowała nawet brutalność.

Zmarł Ordżonikidze

MOSKWA (Pat) — Dziś o godzinie 17.30 zmarł na Kremlu na udar serca ludowy komisarz ciężkiego przemysłu — Ordżonikidze urodzony w roku 1886. Ordżonikidze był członkiem WKIC ZSRR.

Szef sztabu ZSRR. w Rydze

RYGA (Pat) — Agencja Leta donosi: Szef sztabu armii sowieckiej marszałek Jegorow przybył dziś do Rygi, rewizyjny gen. Harmanis, szefa sztabu armii łotewskiej.

nem, śmiałym manewrem zdobywa Grodno, i zostaje wyróżniony w rozkazie Marsz. Śmigłego - Rydza, na zakończenie wojny za pracę bojową dowodzoną przez niego dywizji piechoty.

PO WOJNIE

zajmuje znowu ważne stanowiska w Sztabie Głównym i Ministerstwie Spraw Wojskowych, a po ukończeniu Wyższej Szkoły Wojennej jest zastępcą komendanta Doświadczalnego Centrum Wyszkolenia Armii. W latach 1926—27 jest szefem sztabu dowódcy korpusu we Lwowie. Wybrany w roku 1928 do Sejmu, jest przewodniczącym grupy posłów i senatorów Małopolski Wschodniej i wiceprezesa klubu parlamentarnego BBWR. Jednocześnie w roku 1929 obejmuje jako redaktor naczelny „Głosu Prawdy” — później zakłada i redaguje „Gazetę Polską”.

W grudniu 1930 roku zostaje powołany na stanowisko wiceministra skarbu i odlat

KIERUJE POLITYKĄ FINANSOWĄ I WALUTOWĄ PAŃSTWA POLSKIEGO równocześnie pełni funkcje komisarza rządowego Banku Polskiego. Wybrany zostaje posłem na Sejm we wrześniu 1935 roku z okręgu nr. 43 w Suwałkach, peł-

niąc w dalszym ciągu funkcje wiceministra skarbu. W dniu 7 lutego 1936 roku płk. Koc zostaje mianowany prezesem Banku Polskiego. Okres działalności skarbowa-finansowej pozwala płk. Kocowi na nawiązanie stosunków z najbardziej poważnymi czynnikami gospodarczymi i finansowymi całego świata i na pozyskanie dzięki swoim wielkim i wszechstronnym walorom osobistym w tych sferach trwałego szacunku i zaufania.

W maju 1936 roku płk. Adam Koc zostaje mianowany przez Marsz. Śmigłego-Rydza

KOMENDANTEM NACZELNYM ZWIĄZKU LEGIONISTÓW POLSKICH.

Równocześnie Naczelny Wódz po przejęciu w dniu 24 maja 1936 roku po wierzba płk. Kocowi pracę nad konsolidacją ogólnonarodową.

Płk. Koc mianowany był przez Marszałka Piłsudskiego jako jeden z pierwszych dziesięciu, kawalerem orderu „Virtuti Militari” i członkiem kapituły tego orderu. Z orderów bojowych płk. Koc posiada Krzyż Niepodległości z mieczami i czterokrotny Krzyż Walecznych. Prócz tych posiada komandorów Polon Restituty z gwiazdą i inne odznaczenia polskie i zagraniczne.

W trosce o podniesienie miast Ziem Wschodnich R. P. Rezolucje Zjazdu w Wilnie

W dniu 18 b. m. w dyskusji nad referatem, wygłoszonym przez wiceprezydenta m. Wilna p. Nagurskiego p. t. „Stan gospodarczy i finansowy miast województw wschodnich w związku z akcją oddzielenia” wysunęto następujące wnioski, które zostały przez zjazd przedstawicieli miast województw wschodnich przyjęte i uchwalone.

„REFORMA FINANSOWA MIEJSKICH JEST NIEZBĘDNA,

o ile istota działalności samorządowej ma być utrzymana. Bez budżetów, pozwalających na planową gospodarkę miast w zakresie nie tylko czynności zleconych, lecz również czynności z zakresu własnego samorządu, nie może być mowy o samorządności. Budżetami vegetacyjnymi mogą z takim samym powodzeniem administrować inspektorzy samorządowi województw i powiatów, w tym celu nie są potrzebne rady miejskie i zarządy miast.

Miastom wschodnim jest niezbędne w pierwszym rzędzie zwiększenie dochodów zwyczajnych i to w tym zakresie, by z jednej strony umożliwić skuteczną działalność zwyczajnych miast, z drugiej zaś, by mogły powstawać poważne nadwyżki dochodów zwyczajnych nad wydatkami zwyczajnymi, które mogłyby być skierowane na inwestycje, winna być przeprowadzona reforma finansowo-komunalna, zanim to jednak nastąpi niezbędne są następujące posunięcia:

1) Przyznanie miastom województw wschodnich prawa pobierania dodatku komunalnego do państwowego podatku dochodowego. Dodatek ten jest pobierany w woj. zachodnich.

2) Wprowadzenie na rzecz miast podatku od placów budowlanych.

3) Wprowadzenie na rzecz miast podatku od przyrostu wartości nieruchomości (opłaty od adiacentów).

4) Zniesienie prawa ingerowania w każdym czasie władz nadzorczych w sprawie wysokości opłat za korzystanie z przedsiębiorstw samorządowych.

5) Przejęcie przez samorządy egzekucji własnych należności publiczno-prawnych oraz tych należności, których wymiar i pobór należy do nich.

6) Domagamy się racjonalnego zorganizowania kredytu komunalnego opartego o własny majątek i odpowieć działalności samorządów.

7) Przyznanie miastom niewydziałom 50 proc. udziałów we wpływach z tytułu opłat drogowych.

Tymczasem jednak w zakresie inwestycyjnym poza własnymi sumami na ten cel, czerpanymi z budżetu, miasta wschodnie muszą uzyskać tani i przynajmniej proporcjonalny do klucza ludnościowego kredyt długoterminowy Banku Gospodarstwa Krajowego oraz innych instytucji kredytowych. Inwestycje winny pójść przede wszystkim w kierunku budowy zakładów rentujących się (elektrownie, rzeźnie, chłodnie, hale targowe, betoniarie).

W szczególności należy zwrócić uwagę na budowę hydroelektrowni, obsługujących obszerne rejony, traktujące inwestycje jako kluczowe dla rozwoju przemysłu. W następnej kolejności winny pójść inwestycje powoju rentujące się (wodociągi i kanalizacja) oraz nierentujące się (drogi, szpitale, szkoły).

Poza dochodami i inwestycjami należy zwrócić uwagę

NA STRONĘ WYDATKOWĄ I ADMINISTRACYJNĄ

Miasta winny być odciążone od szeregu czynności zleconych, których ilość z roku na rok zwiększa się.

Na zakończenie należy zaznaczyć, że w wyniku akcji dostosowywania się miast do pokrzyżowanych warunków gospodarczych nastąpiło bardzo znaczne obniżenie uposażeń przy jednoczesnym zmniejszeniu pracowników oraz zwiększeniu ich obowiązków.

W związku z tym należy: 1) znieść podatek specjalny od uposażeń pracowników obciążających wysoko pobory, 2) przywrócić prawo szczeblowania i 3) przywrócić dodatki komunalne tam, gdzie równowaga budżetu na to pozwala.

W drugim dniu obrad, 19 bm. wygłosili na zjeździe referaty: adw. W. Olechnowicz — radny z Wilna o „Zagadnieniu nadzoru w stosunku do miast województw wschodnich”, wice dyrektor Izby Przemysłowo-Handlowej w Wilnie A. Tański o „Zagadnieniu turystycznych ziem wschodnich” i inż. Z. Kułińska ze Zw. Miast Polskich o „Zadrzewieniu miast”.

Po referatach wywiązywała się dyskusja, zgłaszano wnioski i postulaty. Zjazd uchwalił m. in. następujące wnioski:

WNIOSEK, ZGŁOSZONY PRZEZ WICEPREZYDENTA NAGURSKIEGO:

Zjazd Miast Wschodnich z dnia 18 i 19 lutego 1937 roku w Wilnie wnoszą o najspieszniejsze zorganizowanie Koła Miast Wschodnich i o zwolnienie w ciągu roku 1937 r. zwyczajnego zjazdu miast wschodnich, który wyłoni władze Koła.

WNIOSEK WICEPREZYDENTA NAGURSKIEGO W SPRAWACH TURYSTYCZNYCH:

1) Zjazd Miast Wschodnich zwraca się do Min. Komunikacji z wnioskiem:

a) o budowę kolei normalno - torowej od Starych Trok do Nowych Trok (3 km.), tym bardziej, że gmina Troki ofiarowała bezpłatnie teren na tor kolej i stację.

b) budowę węskatorówki od Kobylnika do wsi Kupa i przedłużenie jej do wsi Mikołce (18 km.).

c) budowę kolei normalno-torowej Nowogrodka — Nowogrodka, jako zapoczątkowanie ważnej linii o charakterze gospodarczym.

2) Zjazd wzywa wszystkie miasta do zapisywania się w charakterze członków do istniejących związków propagandy turystyki.

3) Zjazd wzywa do wyjednania kredytów na budowę donów turystycznych w Wilnie, Pińsku, Trokach, Brasławiu i Słonimie.

WNIOSEK RADNEGO DR. WYSŁOCHA:

Zjazd Miast Wschodnich wyraża gorące uznanie przedstawicieli grup regionalnych za obronę na terenie ciał ustawodawczych słusznych postulatów Ziem Wschodnich. Równocześnie Zjazd Miast Wschodnich wyraża nadzieję, że solidarne wystąpienie

przedstawicieli społeczeństwa woj. wschodnich, wskazując na istotne bolączki i potrzeby tej polskiej krainy, znajdą zrozumienie i poparcie czynników rządzących, czego wyrazem musi być odpowiednia zmiana polityki gospodarczej państwa.

W ZWIĄZKU Z REFERATEM RADNEGO OLECHNOWICZA

postawiono wniosek treści następującej: Zjazd prosi Zarząd Zw. Miast o zwrócenie się do premiera z prośbą, by polecił władzom administracji rządowej, sprawującej nadzór nad samorządem, ściśle przestrzeganie przy wykonywaniu nadzoru granic legalności i rzeczowej potrzeby i pozostało wien samorządowi możliwość samodzielnego wykonywania włożonych na niego zadań.

Wniosek ten ma być jeszcze uzupełniony szczegółami.

Następnie

ODCZYTANO DEPESE,

które postanowiono wysłać do premiera Sławy Skłodowskiego, ministra skarbu Kwiatkowskiego, prezesa sejmowej komisji skarbowej posła Świąteckiego Mirskiego i posła Jahoda Żółtowskiego.

Na zakończenie p. Wójcik, który po wyjeździe prezydenta dr. Maleszewskiego do Warszawy, przewodniczył 19 bm. zjazdowi, podziękował przedstawicielom władz, prelegentom i uczestnikom za udział w obradach oraz rektorowi USB. za wypożyczenie sali.

Po zamknięciu obrad część uczestników pojechała autobusami, zwiędzała urzędzenia miejskie, jak roboty drogowe, budowlane, ziemne.

TRUSKAWIEC

Sezon zimowy do końca lutego.

W marcu Zakład nieczynny

po czym

od 1 kwietnia tani sezon wiosenny

Budżet Min. Skarbu w Komisji Senackiej

WARSZAWA, (Pat). Senacka komisja budżetowa obradowała nad budżetem Ministerstwa Skarbu.

Sprawozdawca sen. Siedlecki zaznaczył, że zapatrywania jego na system skarbowo - gospodarczy różni się poważnie od zapatrywań na tę sprawę czynników rządowych, w szczególności p. ministra Kwiatkowskiego. Mówca przedstawia te rozbieżności.

Po wywodach referenta członkowie komisji zadawali krótkie pytania pod adresem sprawozdawcy i przedstawicieli rządu.

Następnie minister skarbu Kwiatkowski i wiceminister Świątowski udzielił szczegółowych wyjaśnień.

Po końcowych wywodach referenta sen. Siedleckiego, obrady komisji nad budżetem ministerstwa skarbu zakończono.

Następne posiedzenie komisji odbędzie się dnia 26 lutego. Na porządek obrad referat generalny i projekt ustawy skarbowej.

TWOJE RADIO DZIAŁA GORZEJ?

[Zadzwoń pod 655]

Nasz

Biuro Elektro-

Radio - Techn.

technik zbada odbiornik i lampy (niezależnie od marki) bezpłatnie u Ciebie w domu. Poradzi jak poprawić odbiornik.

„DZWON” Łazarz Wajman

Wilno, Wileńska 21

Echa radiowe

Rozmowa

z p. Nuną Młodziejowską-Szczurkiewiczową

P. Józef Wierzyński przeprowadził przed mikrofonem nader interesującą rozmowę z panią Nuną Młodziejowską-Szczurkiewiczową. Niewątpliwie cała starsza generacja siedziała w tym dniu przy odbiornikach. Dla jednych było to miłe wspomnienie narodzin teatru wileńskiego, a raczej jego wskrzeszenia po 40-letniej przerwie, dla innych pamięć lat bolesnych i trudnych, bohaterkich i wielkich.

Ze wspomnień p. Nuni Młodziejowskiej - Szczurkiewiczowej o czasach jej dyktorstwa, kobiety młodej i niedoświadczonej, zmuszonej walczyć nie tylko z odwiecznymi niejakimi brakami rzemiosła teatralnego, ale z władzą zaborczą, wynika ciekawe zestawienie dwóch miast: Wilna i Poznania. Dwa miasta o różnych temperamentach teatralnych, kulturach, klimatach artystycznych łączyły się w jednym.

Łączyły się w kulcie dla teatru. Chłodniej si poznaczący mniej kochali teatr ale częściej chodzili, wlinianie goręcej kocha li, ale rzadziej chodzili. Nie wiele się w tym zmieniło od czasów dyktorstwa p. Nuni Młodziejowskiej-Szczurkiewiczowej.

Za to polityka władz zaborczych była o dziwo jednakowa. I Rosjanie i Niemcy łudzili się, że teatr daje ujęcie temperamentom politycznym, zamiast wzmacniać je. Czy tylko łudzili się? Może po prostu przeczuwali klęskę?

Bardzo ciekawą była końcowa opinia wskrzesicieli teatru polskiego w Wilnie o roli polskiego słowa scenicznego. Teatr nie może żyć tylko arystyzmem, musi żyć pewną ideą, odzwierciedlać prądy,

Nowa Biblioteka

(WYPOŻYCZALNIA KSIĄZEK)

zaopatrzona w aktualne nowości biblioteczne oraz lekturę dla młodzieży

Mickiewicza 24 m. 5

— Ceny bardzo przystępne —

które w danej chwili nurtują społeczeństwo.

Jest to stanowisko arcyślusne, aczkolwiek w praktyce dość trudne do realizacji.

Rozmowa z p. Nuną Młodziejowską-Szczurkiewiczową była ciekawą audycją z zakresu historii naszego teatru. Mijemy nadzieję, że niejednokrotnie usłyszymy jeszcze przed mikrofonem głos p. Młodziejowskiej, nie tylko jako prelegentki, ale i uczestniczki regionalnych słuchowisk. Jej bogate doświadczenie teatralne da się niewątpliwie wyzyskać zarówno w teatrze jak i w rozgłośni.

Sport w kilku wierszach

Drużyna hokejowa Wiener Eislauf Verein po ostatnim zwycięstwie nad EKE. Wiedeń (1:0) zapewniła już sobie zdobycie tytułu mistrza Austrii.

W dniu 24 bm. bokser niemiecki Max Schmelling uda się do Stanów Zjednoczonych na okęcie „Berengaria”. W dniu 8 marca Schmelling rozpocznie szereg walk pokazowych w Stanach Zjednoczonych.

Niemiecka drużyna hokejowa German Ca nadaw rozegrała w Seodertalle mecz z reprezentacją Szwecji. Wygrywając w stosunku 2:0.

Narciarskie mistrzostwa Włoch dały na stępujące wyniki:

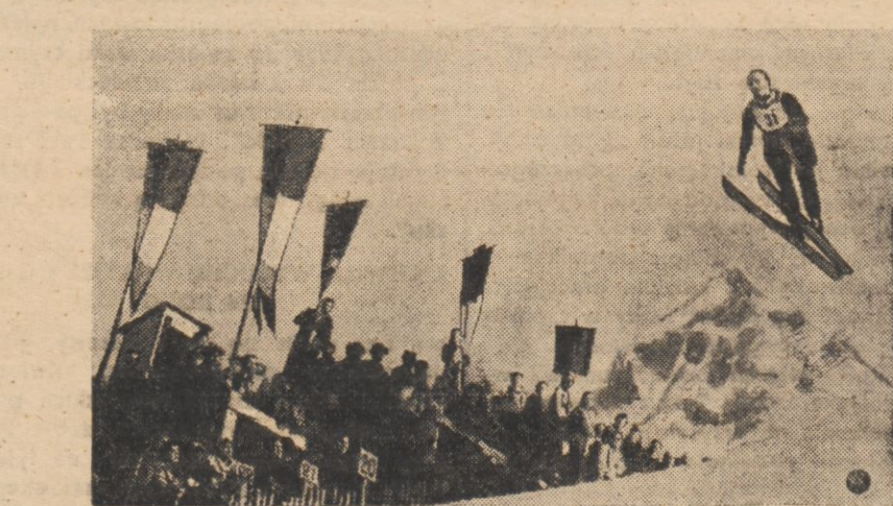
W biegu na 18 km. zwyciężył Azzolini w czasie 1:26:37 sek. przed Baurem.

W biegu jazdowym panów pierwsze miejsce zajął Marcellin, aw konkurencji pań Celina Seghi.

W miejscowości Kájana rozegrano bieg narciarski na 50 km o mistrzostwo Finlandii. Sensacją biegu była niespodziewana porażka faworyta tej konkurencji Nurmela, którego pokonał nieznany dotąd 20-letni narciarz Vaninen, mając czas 3:19:15 sek. Nurmela sklasyfikowany na drugim miejscu miał wynik — 3:25:44 sek.

Gośnią sprawą środkowego napastnika praskiej Sparty Reymonda Braina, który powrócił do Belgii i grał w antwerpijskiej drużynie Beerschot, pomimo protestów Sparty, że stała już załatwiona przez międzynarodową federację piłkarską ku zadowoleniu Belgów, którzy otrzymali satysfakcję i zgodę, aby Brain nadal grał w wymienionej wyżej drużynie belgijskiej.

Kulisy tej sprawy wyjawiają, że Belgowie wzmianka za odstąpienia Braina Sparcie, zakontraktowali ze Spartą dwa mecze w Brukseli, przy czym cały dochód z tych dwóch spotkań otrzymał Sparcie. Czesi otrzymali przy tym minimalną gwarancję dochodu w wysokości 175.000 fr., pewnie jest jednak, że mecze te przyniosą około pół miliona fr. do chodu.

Bronisław Czech, znakomity narciarz polski na zawodach w Chamonix

***

Z inicjatywy znanego działacza emigracyjnego p. Streka, powstał w Metz pierwszy Polski klub motocyklowy we Francji.

Klub liczy obecnie dwudziestu kilku członków. Program tegoroczny przewiduje zorga nowanie w okresie letnim motocyklowej wycieczki do Polski.

Z pośród 51 państw, należących do międzynarodowej federacji piłki nożnej wpłynęły zgłoszenia na turniej pikarski o mistrzostwo świata od 33 państw, w tej liczbie — Polski. Oczekiwane są w tych dniach zgłoszenia Argentyny i Urugwaju.

Pierwszy turniej w piłce ręcznej o mistrzostwo świata rozegrany zostanie w Wiedniu w r. 1938.

Mistrzowskie tytuły Finlandii w jeździe figurowej na lodzie zdobyli: w konkurencji panów — Bertel Nikkanen, a w konkurencji pań Maj — Len Helen.

W dniu 22 bm. do 7 marca odbędą się narciarskie mistrzostwa Szwecji, na które wpłynęła imponująca liczba 700 zgłoszeń. Najwięcej — 162 zawodników zgromadził bieg na 15 km.

W czerwcu br. francuski związek piłkarzy organizuje w Paryżu Międzynarodowy turniej piłki nożnej.

Na turniej zaproszone zostały mistrzowskie drużyny Anglii, Austrii, Czechosłowacji, Włoch i Węgier. Brana jest nadto pod uwagę drużyna Paragwaju, która przybędzie do Europy w maju.

Zawodowy tenisista angielski Perry zapowiedział przyjazd swój do Londynu w maju t. r., gdzie zamierza startować w turnieju zawodowców z „Cyrku Tildena”.

Jak już donosiliśmy, mistrzostwo świata w kombinacji alpejskiej zdobył świetny narciarz francuski Allais.

W związku z tym zwycięstwem, znany twórca nowoczesnej szkoły zjazdów narciarskich Austriak Schneider zamieścił ciekawy

wywiad na łamach paryskiego „L'Auto”. W wywiadzie tym Schneider stwierdza, że świetne rezultaty nie tylko tegorocznych mistrzostw zjazdu, lecz i najlepszych zawodników Europy, są wynikiem 10-letniej pracy Schneidera w jego słynnej szkole w Arbergu. Wytkni te są tryumfem metodycznej pracy narciarzy i ściśle współpracy uczniów i nauczycieli.

Rozegrany w Chamonix w ramach narciarskich mistrzostw świata — bieg na 50 km stanowi zakończenie zawodów mistrzowskich.

Pierwsze miejsce w „maratonie” narciarskim zajął Finlandczyk Nieminen w czasie 3:36:58 sek., 2) Karpinen (Finl.) — 3:43:59 sek., 3) Demetz (Włochy) — 3:46:39 sek., 4) Jalkanen (Finl.) — 3:46:45 sek., 5) Bergen Dahl — 3:47:02 sek.

Bokserki mistrz świata w wadze średniej Francuz Marcel Thil oświadczył w wywiadzie przedstawicieli dziennika „Intransigant”, że postanowił ostatecznie wycofać się z ringu na skutek nieporozumień, jakie wynikły na temat ostatniego jego meczu z Kanadyjczykiem Lou Brouillardem.

Turniej gier sportowych

W dniach 20 i 21 lutego na sali Okr. Ośrodka WF. w Wilnie zostanie zakończony turniej piłki koszykowej o mistrzostwo klasy „A”.

Program gier: Sobota dnia 20 lutego 1937 r. godzina 19.15 KP.W. Ognisko — AZS. panowie.

Niedziela dnia 21 lutego 1937 r. o godz. 10.00 AZS. — WKS. Śmigły — panowie.

Godz. 11.30 WKS. Śmigły — KP.W. Ognisko — panowie.

W początkach marca rozegrane zostaną mistrzostwa klasy B w siatkówce pań i panów. Zgłoszenia drużyn B klasowych i rezerw klubów A-klasowych nadsyłać należy do sekretariatu Związku do dnia 25 lutego wpłacając jednocześnie wpisowe w wysokości zł. 1.50 od każdej zgłoszonej drużyny.

Pięściarze Elektrytu rzucają rękawicę bokserom W.K.S. Śmigły

Otrzymałmy poniższe treści list z prośbą o wydrukowanie:

Spotkanie o puchar Ośr. W. F., które miało się odbyć w dn. 14 bm. pomiędzy drużynami: WKS. Śmigły — RKS. Elektryt zostało drużynie RKS. Elektryt oddane walkowerem. Nie analizując powodów kroku kierownictwa WKS-u, a posiadając oświadczenie wypowiedziane w dniu rezygnacji spotkania z nami, że WKS Śmigły może w każdej chwili wystawić czterech ośmiu, sekcja pięściarska RKS Elektryt stawia tą drogą do dyspozycji sekcji bokserkiej WKS Śmigły swoją drużynę w każdym wolnym terminie.

Sekretarz E. Rywosz. Prezes L. Hallaj.

Religia nacjonalizmu Estów

Neopaganizm w Europie. Germański Tor-Taara ugrofinów. Nacjonalizm przeciw chrześcijaństwu.

W ostatnich czasach razem ze wzrostem prądów nacjonalistycznych zaczynają powracać do życia w nie których krajach Europy przedhistoryczne religie. Obserwujemy to zwłaszcza w Niemczech, na Węgrzech, Litwie, Łotwie oraz w Estonii. O neopaganizmie w Niemczech wiemy stosunkowo najwięcej. Daży on do przywrócenia owianych legendą „bytu na rodowej” bogów starożytnych Germanów. Rekonstruuje mniej lub bardziej szczęśliwie i wiernie obrzędy kultowe lub tworzy nowe bardziej dostosowane do form współczesnego życia. Zasadniczym zaś celem propagatorów „neopaganizmu germańskiego” jest stworzenie jakiejś „religii narodu wój”, która by była jednym z czynników, łączących naród w zwartą, nie małą zamkniętą w sobie całość. Inne „neopaganizmy” wyrosły na prawie identycznej glebie.

Ciekawe jest to, że neopaganizm niemiecki, który ostatnio z różnych względów zdobył tak szeroki rozgłos, jest młodszy od neopaganizmu jedne-

go z najmłodszych państw w Europie — Estonii.

W obecnej chwili neopaganizm estoński ma wyznawców do 1000 osób, rekrutujących się z inteligencji (przeważnie młodzieży uniwersyteckiej i szkolnej) oraz z pośród oficerów. Tym się różni neopaganizm w Estonii od wielu tamtejszych sekt religijnych, których wyznawcy pochodzą ze sfer nieinteligentnych.

Neopaganizm estoński można by było nazwać raczej filozofią niż religią. Różni się od sekt religijnych brakiem mistycznej ekstazy. Jest racjonalistyczny i nie posiada dogmatów. Na czołowy redaktor „Waba Maa”, Laaman w swoim artykule „Neopaganizm w Estonii” zwraca uwagę, że to nie jest religia, ale filozofia, która nie ma nic wspólnego z religią, ale jest filozofią.

Założycielami, nazwijmy ich tak, neopaganizmu estońskiego byli pewien oficer saperów i inżynier K. Utuste. Ostatni — znany socjalista

1905 roku, „mawrocy” potem na nacjonalizm. Opierając się na legendarnym przedstawianiu religii przed historycznych Estów (na pradach z połowy XIX wieku) zaczęli oni propagować „Taaraizm”, która to nazwa pochodzi od przedhistorycznego Zeusa Estów Taara.

Najnowsze badania naukowe zadają jednak, zdaje się, śmiertelny cios założeniu „Taaraistów” o nacjonalistycznym pochodzeniu głównego boga Estów „Taara”.

Otóż w połowie wieku XIX widział no mitologię Estów w romantycznym świetle. Wymieniano cały olimp bogów. Wkrótce jednak większość tych bogów została zdetrzonizowana. Prof. Kron uznał za podstawę wierzeń przedhistorycznych Estów i Finów kult przodków. We wszelkich zaś bar dziej zbliżonych wierzeniach, gdzie występują bóstwa naczelnie, widział wpływ zachodni. Inną uczeni dopatrywali się w tym także wpływów wschodu, i wskazywali na to, że kult przyrody (gór, drzew, kamieni i t. p.) ma wiele analogii z kulturami uralo-atajskimi.

Naczelną bog olimpu Estów jest wymieniony w kronice XII — XIII wieku jako wielki bog — Taarapita.

Nazwa ta została potem wyjaśniona jako „Taara avita”, wojenny okrzyk wojów estońskich. Miało to oznaczać „Pomóż Taara”. Imię Taara zachowało się w estońskim folklorze. Bogowi temu był poświęcony czwartek, podobnie jak i skandynawskiemu bogowi grzmotu Taarowi. Poza tym pamięć o Taarze zachowała się lepiej w północno — zachodniej Estonii, gdzie Estowie żyją oddawna w sąsiedztwie ze Szwedami. To wszystko doprowadziło dr. Loricę do bardzo smutnego dla taaraistów wniosku, że Taara nie jest pochodzenia estońskiego, lecz przywędrował do Estów nawet stosunkowo niebawem dawno.

Trzeba tu dodać, że występowanie Taara jako boga grzmotu, pioruna, jest o wiele szersze. Na podkreślenie zasługuje fakt, że nie znają go zupełnie Finowie. Natomiast występuje u wielu nadwołżańskich i uralskich ugrofinów.

Część niemieckich uczonych jest zdania, że germańsko — skandynawski Tor pochodzi ze wschodu, właśnie od ugrofinów. Wkraczamy więc tu do neopaganizmu niemieckiego, jako religii nacjonalistycznej, z przypuszczeniem, że jeden z jego bogów nie jest narodowy.

Nie byłoby to „odkrycie” ośsohnione. Badania naukowe stwierdzają, że nie było w zamierzonej przeszłości liczne bogowie zdradali wybitną tendencję do jaknajszerszej wędrowki. Teraz dopiero, przyszły czas, w których wymaga się od nich nacjonalistycznej wyłączności. Z tego wniosku, że prymitywne „czasy zamierzchnie” były bardziej kosmopolityczne, niż nasz wiek radia, telewizji i samolotów.

Zdaje się jednak, że to poderwanie autorytetu narodowego Taara nie spieszło taaraistów. Wykazują dużą aktywność i fanatyzm, który poważnie zaczyna niepokoić duchowieństwo luteriańskie Estonii. Sprawie tej poświęca się dużo uwagi na naradach teologów.

Niezależnie od „taaraistów” współczesna literatura estońska wykazuje duże zainteresowanie zamierzchnią przeszłością Estów. W ostatnich latach nagrody prezydenta państwa zdobyły dwie, obecnie najbardziej poczytne powieści historyczne: „Urmus i Marike” — Chindreja i „Bitwa na Umera” Metsapüka. Pierwsza powieść przenosi nas w epokę estońskich wikingów X i XI wieku. W okresie burzliwej, w którym powstają

centra przyszłych państw nadbałtyckich. Jest to okres zwycięstwa Tora nad kultem przodków i pierwsze zwyciężenie z Chrystusem. Wikingowie — wielkich wojowników — prowadzi po leżny bóg, srogi i mściwy, jak i jego epoka.

Druga powieść — to epoka wypraw krzyżowych, walki pogaństwa z chrześcijaństwem.

W powieści „Urmus i Marike” widać Estów, wodzowie narodowi przeciw chrześcijaństwu, ponieważ religia ta jest dla nich za miękka, za uczuciowa. Boją się więc, że wpłynę im umiennie na surowe, stare obyczaje wojów. W drugiej powieści chrześcijaństwo krzyżaków jest już bardziej wojownicze, jednak niesie z sobą ekspansywną, kosmopolityczną kulturę. Dla nacjonalistycznego konserwatyzmu chrześcijaństwo jest w tej powieści już nie wydelikaceniem, lecz trucizną, propagatorem pokory, zwyciężającej świat.

Laaman po stwierdzeniu tych faktów podaje, że walka religijna w tych powieściach przypomina starcia współczesnych prądów. I dodaje: „nacjonalizm przeciw kosmopolityzmowi od tego pierwszego stopnia niedaleko i do drugiego — nacjonalizm przeciw chrześcijaństwu”.

Zakneblowali usta chórowi Dana w Łotwie

Przed paru dniami odbył się w „Lutni” występ chóru Dana. Jak zwykłe z powodzeniem.

Spiewacy wrócili niedawno z Łotwy i opowiadają o swych „wrażeniach”. A są to wrażenia niecodzienne. Oto, jak w rozmowie z nami oświadcza p. Dan. Chór doznał na Łotwie niebywałego przyjęcia. Niebywałe podwójnie. Po pierwsze chór miał nienotowane (przy takich imprezach) powodzenie, po wtóre względem spiewaków miejscowe władze zachowały się co najmniej dziwnie.

Podczas koncertu w Dyneburgu, kiedy wszystko szło jak najlepiej, a sala była wypchana do ostatniego miejsca, zjawia się nagle policja. Okazało się, że władze zabroniły chórowi... bisować.

Publiczność wali brawa, padają niemiłkające oklaski, a spiewacy mają zakneblowane usta...

Nie było innej rady jak oświadczyć ze sceny o rozporządzeniu władz.

Z chwilą, gdy usłyszała to publiczność — rozpoczęła się pół godziny trwająca manifestacja. Nawet publiczność łotewska zaczęła głośno protestować i demonstrować, łamiąc krzesła i t. d.

Nie wiem — mówi p. Dan — co wpłynęło na dziwny zakaz władz. Możliwe, że występowałem w góralskich strojach, a może to, że mieliśmy wielkie powodzenie. Dość, że w jednej z przerwanych gazet pojawiła się nawet wzmianka, czy należy w ogóle udzielać nam wiz i prawa wjazdu. Przez cały czas naszego tournée.

a jeździliśmy sporo i po wielu krajach, z czymś podobnym nie spotkał się.

Skoro tak niekulturalnie ustosunkowały się władze łotewskie — to może pan opowie coś przyjemniejszego...

— Ależ owszem. Byliśmy nie dawno w Ameryce. Zwiedziliśmy ją wzdłuż i wszerz, występując nie tylko w New Yorku czy Chicago, ale i w innych mniejszych miastach. Wszędzie spotkał się z bardzo wielką życzliwością i uznaniem. Daliśmy w Ameryce 40 koncertów. Koncertowaaliśmy również w Hollywood. Mile nas przyjął tam w Departamencie Spiewaczy jeden z dyrektorów Polak p. Stefan Pasternacki. Otrzymał nam propozycję nakręcenia w Hollywood filmu. Z tej oferty chyba skorzystał. Mamy powtórny propozycję występów w Ameryce, ale to chyba dojdzie do skutku później.

Wędrowkę po Stanach Zjednoczonych musimy zaliczyć do udanych i zajmujących. W czasie jazdy okrętem rywalizowaliśmy z trupą spiewaków murzyńskich. Przykro chwalić się, ale nie wyszliśmy pokonani. Nie rzadko tak się składało, że występowaaliśmy razem z baletami rosyjskimi, w których jest dużo Polaków i to na pierwszych miejscach... Ameryka przypominała nam sukcesy, jakie odnieśliśmy swego czasu w ZSRR i w Niemczech. W Niemczech podczas olimpiady sam Goebbels winał triumfów: „widac, że panowie pochodzą z kraju Kiepy...”

— Planu na najbliższą przyszłość? — Teraz jedziemy do Warszawy. Na marzec wyruszymy do Włoch. A podczas Wystawy Światowej będzie nam w Paryżu. Tam chyba się znowu zobaczymy...

U małomiasteczkowego krawca

Spodnie przetarli się. Biorę na kret kawałek sukna i idę do krawca. Mój mistrz nazywa się Kot i mieszka na końcu miasteczka w starej chatynie. Przed wejściem wisi krzywy szyl z napisem „mistrz krawiecki”. Nie zastanawiam się nawet nad błędem ortograficznym, jest to może najnowsza pisownia, którą za rok ogłoszą oficjalnie.

W mrocznych sionkach nie mogę trafić na kłamek od drzwi.

W pracowni za stołem, koło jedynej okienka, siedzi kilku chłopców, których wygląd mówi, że pochodzą ze wsi. Dwaj szyją spodnie, jeden robi dużo hałasu na rozklekotanej maszynie, najbliższy zaś poczerwieniał przy prasowaniu dużym żelazkiem. Za przepierzeniem jest kuchnia, skąd dochodzi silny zapach spalonego tłuszczu i przedostaje się mgiełka dymu.

Idę w otwarte prosto drzwi, gdzie widzę tam pana Kota. Ten pokój jest największy, ma aż 3 okienka. Stoja dwa duże łóżka i jedno małe. Na stole leży pocięty materiał. Pod piecem bawi się troje zamorusanych dzieci: dwie dziewczynki i chłopak. Ze ścian sięgają brodacie przodkowie pana Kota.

Referuję sprawę, kładę materiał na stole, rozpinam kurtkę a mistrz postrzępioną taśmą „zdejmuje” miare.

Zmierzył w pasie, w kroku, poniżej kolana i nad kolanem. Opuścił jeszcze raz taśmę wzdłuż biodra i zapisał niezrozumiałymi dla mnie hieroglifami na brudnym szpargale.

Za dwa dni spodnie miały być gotowe. Były gotowe za tydzień. Chodziłem kilka razy, bo stare swierki jak siło i obawiałem się w nich chodzić.

W czasie moich odwiedzin poznałem się bliżej z chłopcami. Jeden z nich jest czeladnikiem i zarabia dziennie 2 zł. pozostali odbywają teraz min bezpłatnie. Są z pobliskich wiosek, dokąd chodzą każdego dnia. Najdalszy z nich mieszka o 5 km. Wygląd mają czysty, nie widać jeszcze na nich śladów zawodowej pracy.

Jednego wieczoru zastałem taki obrazek: trzech pracowało, jeden, o najbardziej inteligentnej twarzy, czytał gazetę. Zainteresowanie było duże. Na kursy wieczorowe żaden z nich nie uczęszcza. Wczorajem pracuję bardzo długo, raz zastałem ich jeszcze o godzinie 10 wieczorem.

Pan Kot sam nie szyje. Mówi, iż ma słabe zdrowie i ciężko pracować nie może. Robotą jego ogranicza się do przymiarki, kroju i dawania instrukcji.

Coś za czwartym razem zabrałem swoje spodnie. Za robotę należy się 4 złote, ureguluję je wówczas, gdy będę miał pieniądze. Przypuszczam, iż pan Kot nie będzie wzięty fatygować się jak cztery razy: szkoda mi jego butów i wiem, że pieniądze potrzebuje.

Witold Rodziewicz.

Izba Przemysłowo-Handlowa zakupuje len bezpośrednio od producentów

Na terenie pow. dziśniejskiego Izba Przemysłowo-Handlowa za pośrednictwem swego przedstawiciela czyni zakupy lnu bezpośrednio od producentów. Ze stacji kolejowej w Głębokiem do obecnej chwili wysłano

54 wagony lnu w postaci trzepanego, półtrzepanego, surowca i targańca. Zakupiony len częściowo eksportowany jest za granicę i częściowo do fabryk krajowych.

Śnieżyce w pow. wilejskim

Obfite opady w dniach ostatnich pokryły drogi grubą powłoką śniegu, a z dymki, zwłaszcza na szlakach niezabezpieczonych płotami ochronnymi, potworzyły zasy, utrudniające komunikację.

Powódź w tym roku nie grozi

W związku ze zbliżającym się okresem wiosennym i spodziewanym ruchem ruszenia lodów na rzece Dźwinie zebrane zostały informacje o stanie wody na Dźwinie. Z zebranych danych wynika, że w roku bieżącym powodzi nie

szczęśliwie samochodowej.

Na ważniejszych szosach Zarząd Drogowy zajął się usuwaniem tych przeszkód, uruchamiając plugi odśnieżne.

Mimo to jednak zarządzenia przeciw lodowej i przeciwpowodziowej zostały wydane.

Głębokie

— W związku z akcją dokształcania pobożnych i przedpobożnych na terenie pow. dziśniejskiego zostały z dn. 15 bm. zorganizowane kursy w 74 punktach. Akcją dokształcania objęta pobożność i przedpobożność w zakresie I, II i III stopnia nauczania. Kwalifikacja do poszczególnych stopni została poprzedzona egzaminami, które przeprowadzili nauczyciele poszczególnych punktów w obecności przedstawicieli zarządów gminnych.

Samorząd powiatowy wysygnął zł. 300 na wydatki związane z uruchomieniem kursów, samorząd zaś gminne, w miarę swoich możliwości, przychodzą z pomocą w zaopatrywaniu słuchaczy w materiały piśmienne.

Akcję dokształcaniową prowadzi wyłącznie nauczycielstwo.

Święciany

— Budowa remizy strażackiej w Komajach. Komaj Ochotniczej Straży Ogniowej w Komajach postanowiło wybudować remizę strażacką w formie domu ludowego. Tę dobrą inicjatywę wspiera ogół społeczeństwa na czele z Radą Gminną. W projektowanym lokalu ma skupiać się w przyszłości życie towarzysko-kulturalne miasteczka i okolicy. Kosztorys budowy remizy wynosi 19,900 zł. Rada Gminna na posiedzeniu w dniu 17 lutego br. postanowiła zaciągnąć na ten cel 6 tysięcy zł. pożyczki z PZOW. Resztę kosztów pokryje się z zapomóg, gminnych sum szarwarkowych i własnych funduszy Koła. Remiza ma być wybudowana do jesieni br.

— Ofiarna praca społeczna lekarza rejonowego w Komajach. Funkcję lekarza rejonowego w Komajach pełni dr. A. Dereżyński. Poświęca on sporo czasu na ofiarną i bezinteresowną pracę społeczną. Miewa często wykłady i aktualne pogadanki lekarskie na rejonowych konferencjach nauczycielskich, prowadzi pracę na Społecznym Kursie Samokształceniowym itp. Za tego rodzaju działalność należy się p. dr. Dereżyńskiemu szczerze uznanie.

Brasław

— Rada Komunalnej Kasy Oszczędności w Brasławiu na posiedzeniu w dn. 17 bm. postanowiła zysków kasy za rok ubiegły przekazać na Fundusz Obroty Narodowej 500 zł. na pomoc zimową bezrobotnym 300 zł. i na stypendium dla uczniów gimnazjum brasławskiego 500 zł.

— Brasławskie Koło Oficerów Rezerwy. Zorganizowało na okres miesiąca lutego br. cykl odczytów (w odsłepach tygodniowych) z zakresu OPLGaz i wojskowości dla członków swego Koła i członków Koła Rezerwistów w Brasławiu. Prelegentami są oficerowie rezerwy i oficerowie armii czynnej. Dwa odczyty już się odbyły i wzbudziły duże zainteresowanie słuchaczy.

Nadużycia w Nowojelni

Kasjer dworca kolejowego skazany na rok

Nowogrodzki Sąd Okręgowy, w składzie: przewodniczący sędzia Znanewski, oraz wiceprzewodniczący sędziowie Orzech i Krepki — rozstrzygnął sprawę nadużyć popełnionych przez kasjera dworca kolejowego w Nowojelni p. Arseniusza Sucharewa.

Oskarżal p. Sucharewa. Bronili: adw. Paweł i Klejowski.

Akt oskarżenia zarzeka oskarżonemu w sześciu punktach: przestępstwa z art. 187, 286 p. 2 i 291 KK., a więc: fałszowanie znaków i kłusowanie, narzucanie skarbów państwa i osób prywatnych na staty i przywłaszczenie 1.500 zł. Co do sumy tej, Sąd odczytał powództwo cywilne Dyrekcji Kolei w Wilnie. Na rozprawie powództwa tego nie było popierał.

Arseniusz Sucharew, lat 54, urzędnik kłusujący, kasjer towarowy, syn Dymitra, do 1921 r. prawosławny, potem katolik. Stary kolejarz, mający za sobą prawie 35 lat nieugaszonej służby. Do winy fałszowania cyfr (poza robbienia większych na maniejskiej i przywłaszczenia 1500 zł, oraz niewypłacenia klientowi dworca Protasiewiczowi 800 zł. na którą to sumę pobral pokwitowanie — przyznał się.

Do reszty zarzutów — nie. Do przywłaszczenia pieniędzy zmuszony został ciężkim warunkami egzystencji, do presji i choroby. Ma żonę, 27-letnią syna i córkę w gimnazjum. Kształcenie dzieci kołowało go dużo zdrowia i wysiłku, otrzymał bowiem pensji tylko 200 zł. miesięcznej.

Wilejka pow.

— Kurs strzelecki w Wilejce odbył się od 14 lutego i będzie trwał do 6 marca. Przyjechało 40 uczestników z różnych stron powiatu. Po ukończeniu kursu zostaną oni sekcjami w swoich jednostkach organizacyjnych.

Do programu kursu wchodzi: jazda na nartach, wychowanie obywatelskie, gry polowe i majsterkowanie. Prawie wszyscy mają 14 do 16 lat i ukończyli szkołę powszechną. Organizatorem kursu jest KOP, który zaopatrzył także uczestników w sprzęt narciarski, umundurował, zapewnił pomieszczenie i utrzymanie.

— W Wiaźniu odbywa się kurs kroju i szycia zorganizowany dla oddziału żeńskiego Zw. Strzeleckiego. Na kursie szkoli się 20 dziewcząt. Organizatorem jest KOP, z którego ramienia prowadzi naukę instruktorka objazdowa p. Krzywicka. Do programu kursu wchodzi: obok kroju i szycia wychowanie obywatelskie i wychowanie fizyczne. W. R.

— 14 marca odbędzie się w Wilejce powiatowy walny zjazd Związku Strzeleckiego. Przy tej okazji zostanie rozegrany w dniach 13 i 14 marca „Turniej strzelecki”, na który złożą się popisy w deklamacjach, śpiewie, inscenizacjach i t. p. Zwycięskie zespoły będą nagrodzone wartościowymi książkami, których na ten cel zakupiono już za 160 zł.

— W ostatnich tygodniach zanotowano w Wilejce znaczny wzrost cen artykułów spożywczych pierwszej potrzeby, co jest objawem godnym zażenowania wobec utartego przekonania o niezwykłej tanioci tych artykułów na „dalekiej prowincji”. Ceny w Wilejce obecnie kształtują się nie tylko na poziomie cen wilejskich, ale nawet na niektóre artykuły, jak masło, jaja, słonina, ceny w Wilejce są wyższe od cen rynkowych w Wilnie w granicach od 15 do 20 proc.

— W przygotowywanym na rok najbliższy preliminarzu budżetowym Wydz. Powiatowego w Wilejce, podobnie jak w roku poprzednim, najwazniejszy dział stanowią wydatki na budowę nowych i utrzymanie dróg istniejących, wynoszące blisko połowę przewidywanego budżetu.

Realizacja przygotowywanego programu robót drogowych w r. 1937—38 pochłonie ogółem zł. 212,509, w tym zł. 98,474 gotówką, a zł. 114,025 stanowią świadczenia ludności.

Wołożyn

— NOWY WICESTAROSTA. W dn. 16 b. m. objął urządowanie nowoimianowany wicestarosta p. Stanisław Kościółko, przeniesiony ze starostwa powiatowego w Płocku.

Pod zarzutem gwałtu

Dnia 15 bm. na posterunku w Dryświatach pow. brasławskiego złożył skargę Bron. Macieja, lat 22, panu, służąca, zam. w kol. Zamek Wyspa, gm. dryświackiej, że w dn. 30. XII r. ub. Onufry Niebucowski, parobek dokonał na niej gwałtu, wskutek czego zeszła w ciężę. Protokół skargi skierowano do władz prokuratorskich.

Dnia 16 bm. Franciszka Łastowska, lat 15, m-ka wsi Czarny Ług, gm. hołszańskiej zameldowała na posterunku w Hołszanach, pow. oszmiański, że dnia 8 bm. Józef Cielcha nowicj i Bronisław Wierzbicki, mieszkańcy zaśc. Mazolicha, gm. hołszańskiej, zatrzymali ją na drodze, siłą wciągnęli na furmankę i zawięzili do swego domu, gdzie usiłowali ją zgwałcić, lecz ona uciekła. Dochodzenie prowadzą się.

Od Administracji

Administracja nie przyjmuje odpowiedzi na listy za termin ogłoszenia oraz za zgubę lub zniszczenie matrycy i klisz. — Zastrzeżone miejsca obowiązują Administrację tylko wówczas, gdy za takie zastrzeżenie zostanie zapłacony przewidziany w cenniku 25 proc. nadwyżka. — Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia, nie upoważniają do żądania zwrotu gotówki, ani też nie zobowiązują Administracji do bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. — Uzasadnione

Postanowienia Koła Miejskiego LOPP w Nowogródku

Zarząd Koła Miejskiego LOPP w Nowogródku postanowił:

a) składki członkowskie ściągać za pośrednictwem specjalnie wynajętego inkasenta, zamiast jak dotychczas przez inkasenta przyczyni się do łatwiejszego ściągnięcia składek;

b) członkowie oporni w opłacaniu składek oraz ci, którzy mogą być członkami LOPP, a nie są dotychczas, będą z nazwiska ogłaszani w miejscowych piśmie;

c) w celu zwiększenia ilości członków, Zarząd Koła zwrócił się z prośbą do osób duchownych i do zarządów stowarzyszeń na terenie m. Nowogródka, aby wpłynęli w pierwszym wypadku na mieszkańców, w drugim na członków stowarzyszeń, aby każdy był członkiem LOPP;

d) w celu zwiększenia funduszy na LOPP postanowiono urządzić w roku bieżącym wielką loterię fantową i już przystąpić do zbierania fantów;

e) aby zaznajomić mieszkańców Nowogródka, jak należy zabezpieczyć się przed skutkami wojny gazowej, Zarząd Koła Miejskiego urządził kursy informacyjne dla członków LOPP i ludności cywilnej; zapisy przyjmuje sekretarz Obwodu Pow. LOPP p. Ł. Walenciułewiczówna przy ul. Korolickiej Nr. 5 (I piętro) co dzień, oprócz niedziel i świąt od godz. 9 do 15;

f) Zarząd Koła przystąpił do rozpowszechnienia tabliczek propagandowych — „Firma jest członkiem LOPP” wśród miejscowych firm.

Kto jeszcze nie jest członkiem LOPP niech się zapisze spełniając tym obowiązek obywatelski.

W marcu rozpocznie się rekrutacja robotników do Łotwy

Wobec zbliżającej się rekrutacji robotników na roboty rolne do Łotwy — starostwo powiatowe przystąpiło do przygotowań mających na celu sprawne i szybkie załatwienie formalności związanych z wyjazdem. W tym celu zostały wydane zarządzenia do zarządów gminnych, które przystąpią do selekcji kandydatów, uwzględniając ich stan materialny, kwalifikacje i istniejącą potrzebę zarobkowania.

Z terenu powiatu powiatowego wyjeżdżać będzie przeszło 1,200 osób, w tym 35 proc. mężczyzn. Według przypuszczeń akcja rekrutacyjna rozpocznie się w pierwszych dniach marca rb.

P. Fr. Bohdanowicz wyjaśnia

Podając przed paru dniami wiadomość o zlikwidowaniu przez oddział KOP-u bandy przemyślniczej na pograniczu litewskim w pobliżu Mejszagoly, wspomnieliśmy, że na ławie oskarżonych razem z członkami bandy ma zasiąść właściciel majątku „Antonowo”, p. Franciszek Bohdanowicz, któremu zarzucają, że pomagał w aferze przemyślniczej żydom handlarzom z Mejszagoly.

Otoż na prośbę zainteresowanego wyjaśniamy, że p. Fr. Bohdanowicz figuruje wprawdzie w tej sprawie, lecz, jak dotychczas, nie został postawiony w stan oskarżenia. P. Bohdanowicz twierdzi, że w ogóle w tej sprawie znalazł się wskutek nieporozumienia, które ma wyjaśnić się przed sądem.

Przysposobienie wojskowe młodzieży żeńskiej w Japonii.

Rozrywki umysłowe

Udział w losowaniu bierze każdy czytelnik nadsyłający rozwiązanie chociażby jednego zadania. Termin nadsyłania rozwiązań — 10-dniowy.

17. SZARADA (3 punkty).
(Ułożył H. Skinder z Szalewa).

Pierwszy wstaje rano i pieje do słońca, wspak drugi wiesz inaczaj przewodzą ludzki kłiku, Pierwszy i drugi razem są nazwą gońca A trzeci mówi, że coś jest w spójniku Czwarły znaczny nicpoń, nic dobrego. Piąty wspak jest literą z języka martwego, Całość podaje w dobranej treści Z kraju i świata aktualne wieści.

18. KWADRAT MAGICZNY (1 punkt).
(Ułożył p. Sadkiewicz z Wilna).

Ułóż 4 wyrazy czteroliterowe o podanych znaczeniach, które by utworzyły kwadrat magiczny.

a	a	a	a
1	1	1	1
o	o	o	o
o	o	o	o

1) pole inaczaj
2) duchowny
3) pora roku
4) pierścień wyspy koralowej

19. SZARADA (2 punkty).
Pierwsze — drugie — kolor w kartach Trzecie — czwarle — sznur inaczaj Całość — imię jest kobiety Co królewski ma pierwasiek.

20. ZADANIE „DLA DOMYŚLNYCH” (3 punkty).
Przewieź przez rzekę trzech kupców i 3 zbrojów w łódce, mogącej zmieścić 2 osoby, przyczym zawsze należy pamiętać by zbroje nie zabili kupców, co stanie się możliwym, jeśli liczba zbrojów okaże się większą od liczby kupców na którymkolwiek brzegu rzeki.

21. PYTANIA „DLA DOMYŚLNYCH” (5 punktów).

1) Kto za czasów Stanisława Augusta nosił największy kapelusze?
2) Co się powiększa przez odejmowanie?
3) Dlaczego wrona leci do lasu?
4) Pod jakim krzakiem siedzi zając w czasie deszczu?
5) Ile gonitów potrzeba do naprawienia całego dachu?

22. KRÓTKIE ZAGADKI (10 punktów).

1) Naczynie nowe cale podziurawione.
2) W lesie jestem wyższy od chłopca — w domu gdy leżę niższy od koła.
3) Dzieci ojca urodzili.
4) Płacze a też nie ma.
5) W bielutkiej beczutce dwa różne piwa.

23. PRZYPOMNIJCIE SOBIE.

1) W którym roku Turcy zdobyli Konstantynopol.
2) Kto ustanowił order Virtuti Militari.
3) Kim byli Szubrawcy w Wilnie i jakiego byli ich cele.
4) Gdzie urodził się i gdzie zmarł Fryderyk Chopin.
5) a) gdzie umarli, b) gdzie zostali pochowani, c) gdzie są obecne zwłoki — trzej nasi wieszcz: Mickiewicz, Słowacki i Krasiński.

24. PYTANIE DLA „SZYBKIEGACZY” (2 punkty).

Ile razy trzeba powiedzieć p aby się zatrzymać?

ROZWIĄZANIA ZADAŃ

z K. W. z dnia 6. II. nadesłali z Wilna:
Pp. Armonajlis A. (22), Barancowicz Z. (11), Beck L. (23), Borowski F. (18), Cederbaum J. (25), Cereniewiczowa W. (15), Chomawko Cz. (5), Czechowicz W. (25), Czyżewski J. (22), Czupulowski W. (20), Jurkiewicz M. (20), Juchniewicz A. (5), Korejwo H. (7), Korzon A. (17), Koszewicz W. (26), Kozubka W. (23), Kurzawa A. (14), Lewińska K. (20), Matwiejew P. (27), Niedzielska N. (27), Piłyto w L. (15), Sadkiewicz W. (22), Toloczko W. (15), Tomaszewski L. (17), Uszkiewicz (9).

Z poza Wilna:

Pp.: „Janeczka z Postaw” (3), Jeliński M. z Molodeczna (20), Hryniewicz H. ze Świecian (10), Karpowicz Fr. z Bojar Z. (16), Koltow B. z Brasławia (14), Mikronowiczówna A. z Chożowa (15), Sokółowski P. z Dziewieniszka (14), Stronczakówna E. z Nowogródka (16), Szmalowski Chwoszczyński z Dżisny (22), Szubertowa z Dukst Piłarskich (22), Tywański z Lipniskich L. Lidy, Szubelski z Nowogródka (21), Skinder H. z Szalewa (18).

NAGRODY

przez losowanie otrzymali:

1) P. Choniawko Cz. — komplet lito grafii.
2) P. „Janeczka z Postaw” — książkę p. t. „Wakacje w Jaszułach”.
3) P. Stronczakówna z Nowogródka — „Cień na zastonie” A. Christie.
4) P. Kurzawa — „Cyklon”, Brudzewskiego.

P. „Janeczka z Postaw” proszona jest o podanie dokładniejszego adresu, po czym nagroda zostanie przesłana.

Prosimy wszystkich rozrywkowiczów o wypowiedzenie się na następujące pytania:

1) Jaki typ zadań już umieszczanych najbardziej się poroba?
2) Co chciałby mieć nowego w rozrywkach?
3) Czy 10-dniowy termin nadsyłania rozwiązań jest dostateczny, czy też za długi?

ROZWIĄZANIE ZADAŃ

z K. W. z dnia 6. II. 37 r.

1) Kwadraty magiczne.
o i i r k r a s b o r a
f a r a r o m a o p a t
i r a n a m o r p a n o
r a n a s a r a a t o s

2) Zadanie starożytne.
Skazany wyciągnął kartkę i położył. Sędziowie sprawdzili kartkę pozostała. Ponieważ została z napisem „śmierć” rozumowali iż skazaniec położył kartkę z napisem „żyć”, wobec czego uwolnili skazanego.

3) Pytania dla „wszechwiedzących”:

1) Litera a.
2) Kra i woda, wyspa Elba i rzeka Elba.
3) Na mapie, w pustyni.
4) Ślepa.
5) Adam, Ewa.
6) Przypominajcie sobie.
7) Jan Kazimierz.
8) Zygmunt III Waza.
9) Książę Reichstadt (1811—1832).
10) Magellan — (właściciel jego towarzysze, gdyż on sam zginął).
11) 13 pasów oznacza pierwsze 13 stanów wchodzących w skład Związku Stan. Ameryki Półn. 48 gwiazd oznacza obecną ilość stanów wchodzących w skład Związku.
12) Zagadka — Echo.
13) Zadanie dla „doświadczonych”. Zaczekać aż wrona odleci.
14) Przekładanka — Karol.
15) Rebus samo — a (archipelag na oceanie Spokojnym).

Tabela loterii

2-gi dzień ciągnięcia 1-ej klasy 38-ej Loterii Państw.

I i II ciągnięcie Główne wygrane

10.000 zł.: 146146
Po 5.000 zł.: 60751 162656
Po 1.000 zł.: 19817 179643
188776
Po 500 zł.: 28260 30388 44068
68529 63057 70831 106084 130126
Po 400 zł.: 33069 44047 102840
109675 163251 176799 180649
Po 200 zł.: 10673 12970 51004
55888 63236 110221 114878
146943 155425 157768 182628
Po 150 zł.: 218 7606 18202
18778 25781 28830 33267 34973
37438 39133 43374 45052 51657
54274 61189 63884 87781 108710
115001 127434 151065 161518
162351 169862 170286 176979
187728 191434

Wygrane po 100 zł.

1252 408 907 2136 770 5018 529
7018 570 701 18 8062 385 9138 529
315 687 789 10164 269 919 11810
626 15539 651 836 16041 76 321 472
517 17012 805 19 941 19123 20661
920 21208 700 838 22027 260 888
609 56 81 90 865 23163 861 21065
201 5 26428 608 27121 602 38 729
28186 305 474 29781 891 63 30058
483 31575 731 820 32112 76 698
32251 675 878 84581 35114 80 482
772 36764 37142 404 81 832 38705
19 39055 153.
40038 129 857 41034 157 623 787
881 42804 823 36 943 43005 41 606
44314 686 923 44047 877 82 46063
254 626 47972 61816 272 633 873
49165 492 992 50023 708 51122 84 470
529 52357 456 974 53386 54856 55272
715 56937 456 57606 89 870 59093
861 424 690 988 943 60838 61367 465
62267 327 518 69211 61638 628 721
68579 6712 430 69132 576 746 70208
71601 20 750 833 72104 386 900 67
72324 574 74491 75343 54 644 80 89
76065 975 77125 89 237 757 78213
359 616 927 79218
80411 799 81054 792 911 82277 361
84214 311 576 86508 21 87586 88616
805 89599 756 820 978 90224 332 37
418 91293 848 93280 904 94034 43
187 499 95023 689 946 96773 97288
562 98104 70 540 99439 100215 663
908 101726 102322 103706 104180
654 865 106174 265 435 879 107053
421 108103 794 109038 114 379 110820
11101 517 12018 140 336 847 113683
743 861 114248 906 117365 511 609
118557 97 637 119179834
120384 121393 522 602 122114 528
123129 92 313 732 124574 125030 34
282 775 97 848 998 126609 726 127350
89 633 799 128114 882 129344 130127
265 617 57 131252 742 132474 677
133016 291 781 881 134483 886 918
135024 342 522 136742 137160 690
138631 139476 140778 141476 601 746
894 143293 609 17 19 144298 352 504
654 77 988 14532 146026 555 825
147025 35 382 400 34 535 148227
149017 463 151029 314 646 152367
509 154998 156025 44 254 321 156148
512 702 812 157566 640 743 819
158060 338 159364 634 773

Wygrane po 50 zł.

144 776 1604 805 65 904 2231 750
862 945 3168 560 956 4007 170 295
5087 219 551 771 6570 7058 381 344
406 959 8276 427 548 685 878 9881
10579 85 641 71 723 809 85 972 80
11111 226 841 813 12001 575 13018
259 95 637 68 865 931 14342 91
692 82 749 841 98 975 15093 61 148
72 461 645 986 16123 32 330 618
23 17030 289 875 980 18899 19088
324 60 556 704 904 20201 800 891
21004 17 431 42 513 638 815 966
78 96 22309 406 26 384 990 23007
235 50 71 306 491 57 657 76 24040
234 396 909 25721 933 26319 807
27198 245 831 95 96 521 951 28285
20182 301 780 30100 320 751 31580
97 659 770 835 32009 31 204 431
33318 60 414 650 890 84468 74 644
35691 36476 648 854 87081 96 110
317 609 94 97 88808 459 39098 291
441 72 500 45 67 697 897.
40087 252 573 739 76 900 41143
42010 141 834 54 57 43565 788 44 828
527 751 45312 509 51 80 686 718 88
967 46428 59 611 967 48161 271 700
808 78 982 49542 741 831 975 50813
97 554 778 51069 251 496 784 52142
53390 63 98 54191 389 9099 95155
56207 61 57208 58 891 484 582 614
58887 498 587 59019 577 999

III ciągnięcie

Wygrane po 1:0 zł.

459 678 781 849 1317 800 2643 751
3659 713 4783 5581 7718 8263 557
9414 10727 11645 13062 272 915
14508 15252 16511 945 17343 889
19935 20329 21921 22255 23962 24064
481 25867 26199 29524 844
31360 33491 35347 910 36122 86
37390 809 76 38465 39344 40269 84
490 41228 42362 43589 44201 45957
46239 933 43177 70 431 40511 869
51313 494 52407 54122 55033 57149
80 394 806 67 58101 59033 70 130
61166 201 62016 753 63007 215 75
511 87 64415 65097 787 66334 67164
818 68438 97 906 69487 71352 469 781
814 73576 781 74505 75949 76808
77320 637 932 79086 81921 84138 821
58097 841 89 917 87801 950 88089 163
83 879 89378 737 830 91313 93350
94819 21-982 95017 294 763 96052 120
97547 595 98211 598
100798 102154 595 108251 105472
108412 111690 12482 113189 212
752 114090 562 116299 804 41 977
117828 118885 949 81 119318 588
120287 856 12121 80 890 123389 592
698 996 124419 520 886 126262 128830
987 129210 130278 131550 958 133039
61 134193 911 136838 137041 871
138780 879 139261 841 140407 142023
538 806 143127 550 747 144102 971
146605 841 79 147780 148250 152437
158042 363 594 955 194097 313 664
957 155151 156049 418 157237 486
158888 160648 162903 163878 164427
955 165889 955 166033 168078 234
460 69 599 170087 587 171800 172672
173060 150 175437 78 176517 177247
69 622 708 178313 421 767 179318
180701 182907 183404 810 184079 137
725 905 185846 183 186591 849 62 84
187229 190916 191487 192811 193498
510 194882.

Wygrane po 50 zł.

57 476 959 1308 550 817 2120 488
961 5280 770 6138 8325 79 681 9109
293 887 955 10329 14394 705 15060

IV ciągnięcie

Główne wygrane

Stala dzienna 20.000 zł. na nr.
70285
15.000 zł. na nr. 104091
2000 zł. na nr. 22841 26865
1000 zł. na nr. 68206 150696
500 zł. na nr. 60638 113226
133442 179140 185737
400 zł. na nr. 27981 121403
125075 143948 165065 174722
188107
200 zł. na nr. 8925 13666 27009
34526 34416 42367 68017 71437
84554 134416 153927 175223
181777
150 zł. na nr. 7162 11702 12910
23555 26320 42527 48665 50259
55211 74251 91028 105921 109172
110340 116784 122667 124347
128035 134667 135042 137740
155584 158938 164098 181630
194577
Wygrane po 100 zł.
289 503 936 1694 741 3021 303 491
573 995 193514 677 194146

Obwieszczenie

O LICYTACJI RUCHOMOŚCI.

Komornik Sądu Grodzkiego w Lidzie re-
wiru 2-go Piotr Kozłowski mający kancela-
rię w Lidzie ul. 17-go Kwietnia Nr. 14 na
podstawie art. 602 K.P.C. podaje do publicznej
wiedomości, że dnia 10 marca 1937 r. o go-
dzinie 11 w Nieleczku, gm. Nieleczko, odbę-
dzie się 1-sza licytacja ruchomości, nale-
żących do ks. Aleksandra Augustynowicza
składających się o 5000 kłb. zgusta oszacowa-
nych na łączną sumę zł. 600.
Ruchomości można oglądać w dniu licy-
tacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.
Dnia 17 lutego 1937 r.
Komornik P. KOZŁOWSKI.

REKLAMA JEST DŹWIGNIĄ HANDLU!

ZA OGŁOSZENIA PŁACI SIĘ RAZ TYLKO
KLIENTELE ZYSKUJE SIĘ NA ZAWSZE

OGŁASZAJCIE SIĘ W „KURJERZE WILEŃSKIM”

Wielka polska komedia muzyczna [Pocz. o 2-ej]

AMERYKAŃSKA AWANTURA

Grają: Bodo, Nakoneczna, Cwiklińska,
ZNICZ, SIELAŃSKI i inni.
PIĘKNY NADPROGRAM

HELIOS CUD współczes. kinematografii. Gigantyczny film
nad filmy, całkowicie wykon. w barwach naturalnych

OGRÓD ALLACHA

W rol. główn. Marlena DIETRICH i Charles BOYER

Nad program: Atrakcje i aktualia

LUX „ROSE MARIE”

w roli gł. Jeannette MAC DONALD

Porywająca melodia. Szal tańca i rytmu. Nad program: AKTUALIA

CENA PRENUMERATY miesięcznej: z odno-
szaniem do domu w kraju — 3 zł, za gra-
nicą 6 zł, z odbiorem w administracji zł 2,50,
na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzę-
du pocztowego ani agencji zł 2,50.

Zamknęli w kantorze inspektora pracy i odebrali protokoły

ŁÓDŹ. (Pat.) Onegdaj wieczorem
dokonano na posesji fabrycznej przy ul. Pił-
sudskiego 23 niezwykłego napadu na przeprawa
dzającego kontrolę inspektora pracy dr. Fa-
stera. Kontrola przeprowadzona została
wskutek skarg na wyzysk, uprawiany przez
właściciela małej fabryki obuwia nielajowego
H. Birmana i kierownika fabryczki Arona
Dessau.
Po dokonaniu kontroli zjawili się Dessau,

który wepchnął inspektora pracy do kantor-
ku, którego drzwi zamknął na klucz, a nastę-
pie wraz z pomocnikami odebrał przemoc-
dą. Fastera z łezkami akt protokołu oraz
wyciągnął mu z kieszeni legitymację służbo-
wą i t. p.

W wyniku zarządzonego śledzenia w
dniu dzisiejszym zarówno Aron Dessau, jak
i właściciel fabryki Birman zostali osadzeni
w areszcie do dyspozycji władz sądownych.

Ludowy Bank Spółdzielczy

w Lidzie, ul. Pierackiego 1 (dom własny)
Konto P. K. O. 80294. Telefon 43.
Rachunek żywy w Banku Polskim w Wilnie.

Przyjmujemy wkłady na opłacenie, udziela członkom pożyczek na potrzeby
— gospodarce, załatwia inne czynności bankowe przewidziane statutem. —
Ta, emnicia wkładów zastrzeżona art. 52 ustawy o spółdzielniach.

POLSKIE KINO

Wspaniała uczta dla miłośników śpiewu i muzyki. Po raz
pierwszy w Wilnie wszechświatowej sławy tenor włoski

Benjamin GIGLI

NIE ZAPOMNIJ O MNIE

Kino MARS Dziś pocz. o 2-ej Po raz 1-szy na ekranie śpiewający cowboy

Ostrobramska 5 fenomenalny

DICK FORAN

w romantycz- Piękny dodatek

nym, sensacyj- muzyczny i aktualia

Wspólniczki Samotny

i gospodyn! poszukuje gospodyn! na wies. Warunki do

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny

Wspólniczki Samotny